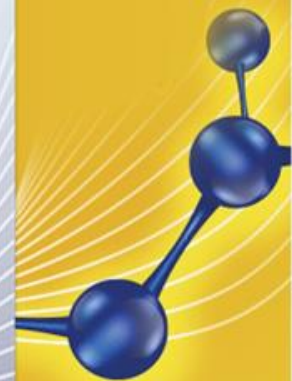

دنیای اقتصاد

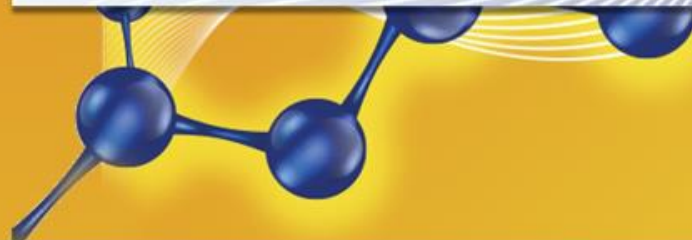
شتابدهنده کسب‌وکار در بستن ارتباطات حرفه‌ای

پنجمین همایش اقتصاد صنایع پلاستیک در ایران

5th Conference
on the Economics of
Plastic Industries in Iran

۸ الی ۹ مهر ماه ۱۴۰۳

تأثیر اقتصادی سناریوهای محتمل در صنعت پلیمر پس از INC5

الهام زینالی
پژوهش و فناوری پتروشیمی
توسعه محصول و فناوری شیمیایی

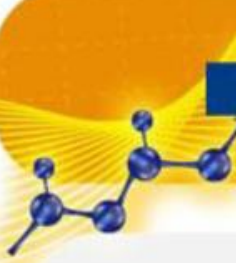

انجمن صنایع پلیمر ایران

پنجمین همایش ملی

اقتصاد صنایع پلاستیک در ایران ۱۴۰۳

دنیای اقتصاد

فهرست مطالب

- تاریخچه ایجاد کمیته مذاکره کننده بین دولتی
- گروههای تخصصی در INC
- دیدگاه های هیات ایرانی در خصوص بخش های مختلف سند
- چالش های اجرای سند آلایندگی پلاستیک ها
- چالش های موجود در سند آلایندگی پلاستیک ها
- تاثیر اقتصادی سناریوهای محتمل در صنعت پلیمر پس از INC5

Intergovernmental Negotiating Committee

INC:

انجمن ملی صنایع پلاستیک ایران

پنجمین همایش ملی

اقتصاد صنایع پلاستیک در ایران ۱۴۰۳

دنیای اقتصاد

تاریخچه تشکیل کمیته مذاکره کننده بین دولتی

2017

مجمع عمومی محیط زیست ملل متحد (UNEA) در سال ۲۰۱۷ در قطعنامه ۳/۷ یک گروه کارشناسی ویژه در زمینه زباله های دریایی و میکروپلاستیک ها ایجاد کرد.

این گروه چهار بار از ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ تشکیل جلسه داد و در نهایت گزارشی شامل فهرستی از توصیه ها در مورد زباله های دریایی و میکروپلاستیکها به مجمع عمومی محیط زیست ملل متحد ارسال کرد.

2018-2021

دومین بخش پنجمین مجمع، که در ۲۰۲۲ در کنیا برگزار شد، دایره بحث در مورد زباله های دریایی را بست و قطعنامه ۵/۱۴ را برای ایجاد یک ابزار بین المللی قانونی به منظور پایان دادن به آلودگی پلاستیکی تصویب کرد که توسط ۱۷۵ کشور عضو سازمان ملل متحد حمایت شد.

2022

پس از تصویب این قطعنامه، کمیته مذاکره کننده بین دولی (INC) در نیمه دوم ۲۰۲۲ شکل گرفت.

کمیته مذاکره کننده بین دولتی
(INC) با هدف توسعه یک ابزار
الزام آور قانونی (ILBI) و به منظور
مقابله با آلودگی پلاستیکی شکل
گرفت.

پنجمین ہمایش ملی

اقتصاد صنایع پلاستیک در ایران ۱۴۰۳

انجمن صنایع پلیمر ایران

INC1 در پونتا دل استه، اروگوئه ۲۸ نوامبر تا ۲ دسامبر ۲۰۲۲

INC2 در پاریس، فرانسه ۲۹ مه تا ۲ ژوئن ۲۰۲۳

INC3 در نایروبی، کنیا ۱۳ تا ۱۹ نوامبر ۲۰۲۳

INC4 در اوتاوا، کانادا ۲۱ تا ۳۰ آوریل ۲۰۲۴

نشست مذاکراتی در بانکوک، تایلند ۲۴ تا ۲۸ آگوست ۲۰۲۴

INC5 در بوسان، کره ۲۵ نوامبر تا ۱ دسامبر ۲۰۲۴

انجمن ملی صنایع پلاستیک ایران

پنجمین همایش ملی

اقتصاد صنایع پلاستیک در ایران ۱۴۰۳

دنیای اقتصاد

نشست های مذاکرایی

۸ الی ۹ مهر ماه

گروه متخصص یک EG1

گروهی متخصص برای ایجاد مکانیسمهای مالی، همسویی جریان های مالی و تسریع امور مالی برای اجرای اهداف سند

گروه متخصص دو EG2

گروهی متخصص برای تجزیه و تحلیل معیارها و رویکردهای غیر معیاری، با توجه به محصولات پلاستیکی و مواد شیمیایی نگران کننده و طراحی محصولات

EG2: تجزیه و تحلیل معیارها و رویکردهای غیر معیاری در زمینه

- ❑ محصولات پلاستیکی
- ❑ مواد شیمیایی نگران کننده در محصولات پلاستیکی
- ❑ طراحی محصولات با تمرکز بر قابلیت بازیافت و استفاده مجدد از محصولات پلاستیکی با در نظر گرفتن موارد استفاده و کاربردهای آنها.

دیدگاه های هیات ایرانی در خصوص

بخش های مختلف سند

۱- محصولات پلاستیکی

□ عدم استفاده از عبارات «مشکل آمیز» و «اجتناب پذیر» برای توصیف محصولات پلاستیکی

□ شناسایی جایگزین ها بر اساس شرایط ملی

□ تمرکز بر افزایش نرخ بازیافت (بالادست و پایین دست)

□ در نظر گرفتن موارد ذیل جهت انتخاب جایگزین ها

- در دسترس بودن - مقرون به صرفه بودن - تاثیر زیست محیطی جایگزینها

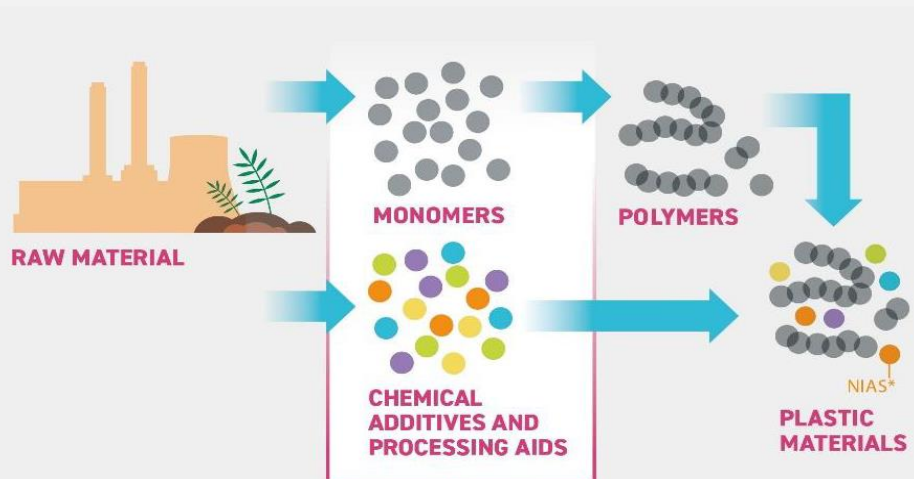
□ معافیت از ممنوعیت / محدودیت محصولات پزشکی، دارویی، بهداشتی در صورت عدم پاس
موارد فوق

۱- ادامه محصولات پلاستیکی

نگرانی نمایندگان ایرانی در خصوص محصولات پلاستیکی:

- ❑ موادی که به راحتی بازیافت نمی شوند
- ❑ موادی که طی فرآیند بازیافت و چرخه استفاده مجدد برای سایر مواد ایجاد اختلال می کنند.
- ❑ مواد دارای OXO

۲- مواد شیمیایی نگران کننده در محصولات پلاستیکی

در گزارش UNEP بیش از ۱۳۰۰۰ ماده شیمیایی مرتبط با تولید پلاستیک در طیف وسیعی از کاربردها شناسایی شده است. داده های علمی گسترده در مورد اثرات نامطلوب احتمالی حدود ۷۰۰۰ ماده مرتبط با پلاستیک نشان می دهد که بیش از ۳۲۰۰ مورد از آنها دارای یک یا چند ویژگی خطرناک نگران کننده هستند.

به طور کلی، برای بسیاری از مواد شیمیایی هیچ داده آزمایشی در دسترس نیست، و این به نوبه خود اغلب منجر به نتیجه گیری نادرست می شود.

> 13,000
so far identified or detected in plastics as monomers, additives and processing aids

> 7,000
analyzed for their hazardous properties

> 3,200
of potential concern

۲- مواد شیمیایی نگران کننده در محصولات پلاستیکی

- خارج کردن مواد شیمیایی نگران کننده از دستور کار این سند
- تعیین حداکثر غلظت مجاز مواد شیمیایی در محصولات پلاستیکی
- تمرکز بر موادی که در محصولات پلاستیکی احتمال نشت دارند
- بررسی تأثیر و خطرات جایگزین ها بر محیط زیست و سلامت انسان
- عدم حمایت هیچ گونه لیستی از مواد شیمیایی با عنوان نگران کننده
- تصمیم گیری در مورد فهرست بندی مواد شیمیایی به صورت ملی و پس از ارزیابی میزان ریسک

۳- طراحی محصولات با تمرکز بر قابلیت بازیافت و استفاده مجدد

- استفاده از کمترین حجم مواد پلاستیکی در طراحی ها
- طراحی بسته بندی ها ساده تر و حداقل کردن تنوع مواد در طراحی محصول
- استفاده از محصولاتی با دوام بیشتر و عمر طولانی تر
- امکان تعویض و تعمیر راحت تر قطعات و قابلیت استفاده مجدد
- امکان جداسازی آسان تر قطعات
- بهینه سازی وزن، اندازه، شکل و ساختار محصول به منظور تسهیل در جمع آوری و حمل و نقل
- عدم استفاده از مواد افزودنی و سایر مواد مشکل ساز در بازیافت
- طراحی های محصولات جهت استفاده از مواد بازیافتی

چالش های موجود در سند آلایندگی پلاستیک ها:

- ❖ تغییر از دغدغه های زیست محیطی به نگاه منفعت طلبانه
- ❖ نفرات تصمیم گیر در نشست ها
- ❖ لزوم شفاف سازی تعاریف اصطلاحات ارائه شده در سند (طول عمر پلاستیک، پلاستیک مشکل دار یا قابل اجتناب)
- ❖ نبود برنامه زمان بندی دقیق و مرحله ای
- ❖ عدم شفافیت در معیارهای ارزیابی
- ❖ عدم توجه به پیشنهاد جایگزین ها
- ❖ عدم هماهنگی با سایر معاهدات بین المللی
- ❖ رویکردهای غیر معیاری

چالش های اجرای سند آلایندگی پلاستیک ها:

- ✓ تفاوت های ملی در قانون گذاری و زیرساخت ها
- ✓ مشکلات مالی و منابع
- ✓ کمبود زیرساخت ها
- ✓ دشواری یکپارچه سازی قوانین و نظارت بر اجرای آن ها در سطح جهانی
- ✓ آگاهی عمومی و تغییر رفتار مصرف کنندگان
- ✓ تضاد منافع در مذاکرات بین المللی
- ✓ تمایل برخی صنایع (بالادست و پایین دست) به حفظ روش های تولید سنتی
- ✓ توسعه فناوری های نوین بازیافت

۱- سناریوی اجرای کامل و جامع جهانی

در این سناریو، سند آلاینده‌گی پلاستیک‌ها با اجماع کامل بین کشورها تصویب می‌شود و تمامی کشورها به اجرای آن متعهد می‌شوند. این سند شامل قوانین سخت‌گیرانه‌ای برای تولید، مصرف، و بازیافت پلاستیک‌ها می‌باشد.

نتایج حاصله

- ✓ کاهش قابل توجه آلودگی پلاستیک‌ها در سطح جهانی
- ✓ توسعه فناوری‌های نوین.

چالش‌ها

- ✓ تأمین مالی
- ✓ توسعه فناوری‌های بازیافت کارآمد
- ✓ نظارت و اجرا در کشورهای کمتر توسعه‌یافته
- ✓ ایجاد هماهنگی میان صنایع و دولت‌ها

۲- سناریوی پذیرش محدود با قوانین ملایم‌تر

برخی کشورها به دلیل وابستگی شدید به صنایع پلاستیکی و محدودیت‌های اقتصادی یا زیرساختی، تنها با اجرای بخش‌هایی از سند موافقت می‌کنند. در این حالت، قوانین کمتر سخت‌گیرانه بوده و به کشورها اجازه می‌دهد که به تدریج به اهداف تعیین شده نزدیک شوند.

چالش‌ها

✓ طولانی شدن روند کاهش آلودگی پلاستیکی

✓ افزایش اختلاف بین کشورهای که به اجرای کامل قوانین متعهد شده‌اند و کشورهای که در

اجرای مقررات کندتر عمل می‌کنند.

نتایج حاصله

✓ پیشرفت آهسته در کاهش آلودگی پلاستیک‌ها

✓ ناهماهنگی در نظارت و اجرای قوانین در سطح جهانی

۳. سناریوی اجرای منطقه‌ای یا بلوکی

در این سناریو، برخی مناطق یا کشورها (مانند اتحادیه اروپا) توافق می‌کنند تا به صورت منطقه‌ای سند را اجرا کنند. این توافق ممکن است شامل قوانین منطقه‌ای سخت‌گیرانه‌تر از دیگر مناطق باشد.

** نتایج حاصله **

- ✓ پیشرفت قابل توجه در برخی مناطق
- ✓ احتمال گسترش مشکلات آلودگی در مناطق دیگر

** چالش‌ها **

- ✓ ایجاد بازارهای نابرابر
- ✓ تحت تاثیر قرار گرفتن تجارت جهانی

۴. سناریوی تأخیر در تصویب و اجرای قوانین

مذاکرات به دلیل تضاد منافع بین کشورها، صنایع بزرگ پلاستیک، و چالش‌های اقتصادی به توافق نهایی نمی‌رسد. اجرای قوانین به تأخیر می‌افتد و در بهترین حالت، قوانینی با الزامات ضعیف‌تر تصویب می‌شود.

نتایج حاصله

- ✓ عدم کاهش موثر آلودگی پلاستیک
- ✓ تشدید فشارهای محیط‌زیستی و اجتماعی برای تصویب قوانین سخت‌گیرانه‌تر در آینده

چالش‌ها

- ✓ تداوم آلودگی پلاستیکی در سطح جهانی
- ✓ افزایش فشار از سوی گروه‌های محیط‌زیستی
- ✓ کاهش اعتماد عمومی به نهادهای بین‌المللی

۵. سناریوی مشارکت داوطلبانه و ابتکارات خصوصی

برخی از کشورها (شرکت‌های بزرگ) داوطلبانه توافق می‌کنند که به قوانین سخت‌گیرانه‌تری برای کاهش پلاستیک پایبند باشند، حتی اگر سند جهانی کامل تصویب نشود. در این حالت، صنایع خصوصی و سازمان‌های غیرانتفاعی نقش مهمی در اجرای ابتکارات برای کاهش آلودگی پلاستیک ایفا می‌کنند.

چالش‌ها

✓ عدم هماهنگی جهانی

✓ احتمال عدم موفقیت بدون تعهدات الزام‌آور دولت‌ها

نتایج حاصله

✓ کاهش محدود آلودگی پلاستیک در برخی کشورها

۶. سناریوی تمرکز بر فناوری‌های بازیافت و اقتصاد دایره‌ای

این سناریو بر توسعه و ترویج فناوری‌های بازیافت پلاستیک و اقتصاد دایره‌ای متمرکز است. کشورهای عضو به جای تمرکز بر کاهش تولید پلاستیک، بر بهبود فرآیندهای بازیافت، استفاده مجدد و طراحی محصولات که به سادگی بازیافت شوند، تمرکز می‌کنند.

چالش‌ها

نتایج حاصله

- ✓ نیاز به سرمایه‌گذاری‌های عظیم در زیرساخت‌های بازیافت
- ✓ تحقیق و توسعه برای نوآوری‌های جدید و همکاری بین‌المللی
- ✓ ایجاد یک زنجیره ارزش پایدار برای پلاستیک‌ها
- ✓ کاهش آلودگی

Intergovernmental negotiating committee (INC) on Plastic Pollution

UNEP

کلام آخر

با سیاست فراوان